

اخبار فولاد

کالبدشکافی کارنامه تولید فولاد مبارکه در سال ۱۴۰۴: ثبت ۹۲ رکورد و عبور از سقف تاریخی تولید فولاد

بررسی آمارهای عملکرد فولاد مبارکه در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که این گروه، سالی سرشار از پویایی و تاباوری را پشت سر گذاشته است. فولاد مبار که در این سال علاوه بر توسعه و ثبت گریدهای جدید محصولات فولادی و تمرکز بر استراتژی کیفی‌سازی، موفق شد با تولید ۱۰ میلیون و ۸۷۸ هزار و ۷۶۲ تن تختال، از سقف تاریخی تولید خود عبور کند. ثبت ۹۲ رکورد تولیدی جدید در بخش‌های مختلف، برگ زرین دیگری از مسیر تحول صنعتی و پشتپنای این گروه در زنجیره فولاد کشور است. در ادبیات مدرن استراتژی رقابتی، بقا و رهبری در صنایع سرمایه‌بر، در گرو حفظ تعادل میان رهبری هزینه از طریق صرفه مقیاس و ایجاد مزیت رقابتی از طریق تمایز محصول است.

برای درک عمیق‌تر عملکرد سال ۱۴۰۴، باید زنجیره ارزش را از تولید گندله تا نورد سرد بررسی کرد. تحلیل ارقام نشان‌دهنده یک «دوقطبی عملکردی» میان واحدهای احیاء ریخته‌گری (بالادست) و واحدهای نورد (پایین‌دست) است.

الف) جهش خیره‌کننده در بالادست احیاء مستقیم (آهن اسفنجی): واحد احیاء مستقیم ۱ و ۲ با تولید ۷،۲۳ میلیون تن و ثبت رشد ۱۶،۴ درصدی نسبت به سال قبل، ستاره‌ی بی‌چون و چرای سال ۱۴۰۴ بوده است. تحقق ۱۱۵ درصدی برنامه در این بخش، نشان‌دهنده برطرف شدن گلوگاه‌های عملیاتی و حداکثرسازی بهره‌وری از واحدهای LDRI است. در الگوی جهانی صنعت فولاد (به‌ویژه در گذار به سمت فولاد سبز)، دسترسی به آهن اسفنجی باکیفیت و ارزان، اصلی‌ترین مزیت رقابتی است.

ریخته‌گری مسداوم (تختال): ثبت رکورد ۷،۵۰ میلیون تن (تحقق ۱۰۳ درصد) بر نامه و عبور از رکورد سال ۱۴۰۳)، نشان‌دهنده جریان روان تبدیل آهن اسفنجی به محصول نیمه‌نهایی است. ثبت رکورد ۸۳۲ هزار تن در فرورودین ۱۴۰۴، گواه آمادگی تجهیزاتی و راندمان بالای ماشین‌های ریخته‌گری است.

ب) استفاده از سقف ظرفیت در پایین‌دست تولید در بخش نورد گرم با وجود رکوردشکنی در بالا دست، تقریباً ثابت بوده و به میزان ۵،۲۲ میلیون تن رسیده است (تحقق ۱۰۰ درصدی برنامه). متوقف شدن تولید در مرز ۵،۲ میلیون تن طی دو سال اخیر، نشان می‌دهد که خط نورد گرم به سقف ظرفیت عملیاتی خود رسیده و همین امر اهمیت اثر پروژه نورد گرم ۲ امشخص می‌کند که انجام آن به‌طور کلی عملیات فولاد مبار که را دگرگون خواهد کرد. رشد ۱،۲ و ۳،۴ درصدی در این دو بخش ثبت شده، و عدم رشد آن همپای سایر اقلام می‌تواند ناشی از پیچیدگی‌های فنی تولید محصول ناآرت‌کر، تغییر سبد محصول به سمت گریدهای سخت‌تر، یا تعمیرات اساسی خطوط باشد.

استمرار در استراتژی تمایز و کیفی‌سازی

مهم‌ترین سیگنال کیفی در گزارش سال ۱۴۰۴، تمرکز بر توسعه محصولات جدید است. برنامه‌ریزی برای تولید ۲۱ گرید جدید در سطح گروه و ۱۰ گرید جدید در سطح شرکت مادر، نشان‌دهنده چرخش استراتژیک کلاسیک در چارچوب رقابتی است: گذار از رهبری هزینه به استراتژی تمایز. این گریدهای جدید در بخش‌های ذیل کاربرد دارند:

۱- خطوط انتقال نفت و گاز (API Grades): ورود به گریدهای پرچگالی و مقاوم برای لوله‌های انتقال، حاشیه سود شرکت را از نوسانات قیمت فولاد ساختمانی و عمومی ایزوله می‌کند.

۲- فولادهای پیشسخت با استحکام بالا برای صنعت خودرو (AHSS): این مسیر دقیقاً همان استراتژی موفق پوسکو که جنوبی (POSCO) با برند Giga Steel و نیپون استیل ژاپن (Nippon Steel) است. تأمین ورق‌های سبک و مستحکم برای صنعت خودرو، علاوه بر ایجاد چسبندگی شدید در مشتریان (Customer Switching Cost)، سهم بازار شرکت را در بخش‌های با ارزش افزوده بالا (High Value-Added) تضمین می‌کند.

۳- ثبت ۹۲ رکورد تولید و حمل در گروه: این رکوردهای مستمر (تولید فزورودین ماه)، نشان‌دهنده پیاده‌سازی موفق سیستم‌های مدیریت کیفیت فراگیر (TQM) و چابکی سازمانی در تغییر تنظیمات خطوط برای تولید گریدهای خاص است.

تحلیل جامع عملکرد سال ۱۴۰۴ فولاد مبار که نشان می‌دهد که این مجموعه در «جبهه بالادست» و «توسعه» مقیاس گریه‌ها، به یک بلوغ و پایداری تحسین‌برانگیز رسیده است. با این حال، از منظر استراتژی رقابتی، سه چالش و الزام اساسی برای تداوم این مسیر وجود دارد:

*** رفع گلوگاه ظرفیت در نورد گرم:** اختلاف معنادار میان تولید ۵ میلیون تن تختال و ۵،۲۲ میلیون تن کلاف گرم در شرکت مادر، نشان می‌دهد که مازاد تختال باید به صورت نیمه‌نهایی فروخته شود یا در سایر خطوط گروه مصرف گردد. سرمایه‌گذاری در توسعه ظرفیت نورد گرم (نورد گرم ۲) حیاتی‌ترین اقدام برای تکمیل زنجیره ارزش است.

*** ارتقای راندمان در خطوط نورد سرد:** نرخ تحقق ۹۵ درصدی در نورد سرد نشان می‌دهد که گذار به سمت تولید گریدهای ویژه و ورق‌های خودرویی با استحکام بالا، نیازمند بهینه‌سازی فرایندها و کاهش توقفات فنی در خطوط پایین‌دست است. *** تثبیت موقعیت در بازار فولادهای کیفی:** در جهانی که مازاد ظرفیت فولادهای معمولی (به‌ویژه از سوی چین) بازارهای صادراتی را تهدید می‌کند، بقای حاشیه سود فولاد مبار که در گرو سرعت‌بخشی به تجاری‌سازی ۲۱ گرید جدید و تبدیل شدن به انتخاب اول صنایع حساس منطقه است.

سعید زرندی، مدیرعامل گروه فولاد مبار که اصفهان در مجمع عمومی این شرکت، بارائه تحلیلی از ناترازی‌های انرژی و چالش‌های بازار جهانی، از اجرای یک نقشه راه هوشمندانه برای تضمین تداوم تولید خبر داد.

وی تأکید کرد که با تمرکز بر ارتقای بهره‌وری، نوآوری‌های فناورانه و توسعه هدفمند بازارهای صادراتی، این شرکت توانسته است ضمن عبور از بحران‌های زیرساختی، مسیر پیشرانی صنعت فولاد کشور را در شرایط سخت کنونی با موفقیت هموار کند.

سعید زرندی، مدیرعامل گروه فولاد مبار که اصفهان در آغاز مجمع عمومی عادی سالیانه این شرکت، ضمن ترسیم چشم‌اندازی از جایگاه «تولید» به‌مثابه موتور محرک اقتصاد ملی، بر راهبردهای عملیاتی این مجموعه برای عبور از ناترازی انرژی تأکید کرد. او با رویکردی عمل‌گرایانه تصریح کرد که در شرایط حساس کنونی، حفظ تداوم تولید نه‌فقط یک هدف س‌سازمانی، بلکه ضرورتی راهبردی برای تأمین امنیت اقتصادی کشور است.

وی با اشاره به هماهنگی میان وزارتخانه‌های صمت و نیرو و تصریح کرد: تمام تمرکز دولت و وزارت نیرو بر این است که صنایع با کمترین محدودیت در تأمین برق و گاز مواجه شوند و خسارت‌ها به حداقل برسد.

اولویت‌بندی در مدیریت شبکه برق کشور
مدیرعامل گروه فولاد مبار که اصفهان با اشاره به گرمای شدید در مناطق جنوبی کشور، اولویت‌بندی مصرف انرژی را یک ضرورت ملی دانست و گفت: در شرایط فعلی، اولویت نخست تأمین پایداری برق برای مناطق گرم‌سیر است تا هموطنان مایا چالش‌مواجه نشوند، اما بلافاصله پس از آن، حفظ جریان تولید در صنایع بزرگ به عنوان موتور محرک اقتصاد، در دستور کار قرار دارد. ما معتقدیم تولید، مهم‌ترین موضوع برای امنیت اقتصادی کشور است. زرندی در بخش دیگری از سخنان خود به وضعیت ذخایر سوخت نیروگاه‌ها اشاره کرد و افزود: با برنامه‌ریزی‌های دقیق صورت گرفته، ذخیره سوخت دوم (تفم گاز) در وضعیت مطلوبی قرار دارد و برای مدیریت شرایط زمستان ذخیره‌سازی شده است. تاد در صورت بروز هرگونه محدودیت در گازرسانی، نیروگاه‌ها با مشکل تأمین سوخت مواجه نشوند و تولید تداوم یابد.

هم‌افزایی صنایع در مدار شبکه سراسری
وی با تأکید بر نقش صنایع بزرگ در پایداری شبکه برق، اظهار کرد: تجهیزات و نیروگاههای صنایع بزرگی نظیر فولاد مبار که اصفهان، فولاد خوزستان و پتروشیمی‌ها که با سرمایه‌گذاری خوششان احداث شده‌اند، اکنون به شبکه سراسری متصل شده‌اند و با ورود به مدار، کمک شایانی به پایداری برق کشور کرده‌اند.

زرندی با اشاره به کمیته‌های تخصصی مشترک میان وزارت صمت و وزارت نیرو، تأکید کرد که رویکرد دولت، حمایت از تولید و پیاده‌سازی راهکارهای هوشمندانه برای کاهش تبعات ناترازی انرژی در زنجیره فولاد و سایر بخش‌های تولیدی است تا در شرایط خاص کنونی، کمترین فشار به چرخ‌دنده‌های صنعت وارد شود.

زرندی در تشریح اقدامات راهبردی فولاد مبار که اصفهان برای حفظ جایگاه رقابتی، تصریح کرد: در مواجهه با این طوفان شرایط سخت داخلی (ناترازی انرژی) و متغیرهای سخت جهانی، فولاد مبار که اصفهان نقشه راه خود را بر چندمحور اصلی متمرکز کرده: نخست، تمرکز بر بهره‌وری حداکثری و کاهش هزینه‌های سربار؛ دوم، شتاب‌دهی به نوآوری‌های فناورانه برای حفظ رقابت‌پذیری؛ سوم، تغییر سبد محصول به سمت تولیدات با ارزش افزوده بالا؛ و چهارم، توسعه هدفمند صادرات.

مدیرعامل گروه فولاد مبار که اصفهان خاطرنشان کرد که این شرکت با وجود تمام محدودیت‌ها، همچنان در مسیر پیشرانی صنعت کشور حرکت می‌کند و برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در سال ۱۴۰۴، زیربنای مستحکمی برای عبور از ناترازی‌های احتمالی در سال‌های پیش رو ایجاد کرده است.

واکاو بازار جهانی؛ چالش مازاد ظرفیت و حمایت گرابی

مدیرعامل گروه فولاد مبار که اصفهان در ادامه با تحلیل روندهای جهانی فولاد، اظهار داشت: سال ۱۴۰۴ برای صنعت فولاد، سال بلوغ و در عین حال دشواری بود. امروزه شاهد هستیم که تراز تولید جهانی به سمت مازاد ظرفیت (Overcapacity) حرکت می‌کند. تغییرات در الگوی تولید چین و رویکرد این کشور به افزایش صادرات، باعث شده تا بازار جهانی با سرریز حجم عظیمی از فولاد مواجه شود. به‌طوری که پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۸، بیش از ۷۰۰ میلیون تن مازاد ظرفیت در جهان ایجاد شود. وی افزود: این وضعیت موجب شده تا کشورهای بزرگ صنعتی از جمله آمریکا، کانادا، هند، مکزیک، برزیل و کشورهای اتحادیه اروپا، سیاست‌های حمایت‌گرایانه را برای کنترل بازارهای خود در پیش بگیرند. بنابراین، حتی اگر بحران‌های سیاسی با

«سعید زرندی» در مجمع عمومی عادی سالانه مطرح کرد؛

عبور فولاد مبارکه از ناترازی‌ها با نقشه راه هوشمندانه

است. این افزایش بی‌تناسب، بار سنگینی است که به طور مستقیم بر شانه تولیدسنگینی می‌کند.

راستی آزمایی یک‌دعا؛ گاز ایران گران‌تر از آمریکا!

زرندی با انتقاد شدید از طرح ادعای دریافت یارانه توسط صنایع بزرگ تصریح کرد: باید همین جابه‌طور رسمی و شفاف اعلام کنم که فولاد مبار که هیچ‌گونه یارانه‌ای در حوزه انرژی دریافت نمی‌کند. این گزاره که صنایع در حال مصرف انرژی یارانه‌ای هستند، کاملاً نادرست است. مقایسه‌های بین‌المللی نشانان می‌دهد که بهای گاز مصرفی صنایع ما در برخی بازه‌های زمانی، حتی از کشورهای همسایه و خود ایالات متحده آمریکا نیز فراترفته است. در محاسباتی که مهرماه ۱۴۰۴ انجام دادیم، مشخص شد در حالی که تعرفه گاز تحویلی به ما ۱۷ سنت بود، قیمت گاز در ایالات‌های صنعتی آمریکا ۱۳ سنت محاسبه می‌شد! ما امروز گاز را با قیمتی به مراتب گران‌تر از استانداردهای

در یابی، با چالش‌های ترازینی شدیدی مواجه شدیم. اکنون با تغییر استراتژی حمل و نقل، قطعات را به صورت پارت به پارت از طریق مسیرهای ریلی به کشور منتقل می‌کنیم. این تدبیر لجستیکی باعث شد پیشرفت فیزیکی پروژه‌ها را از ۳۷ درصد به ۶۴ درصد برسانیم که تقریباً دو برابر متوسط سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۴ است.

جراحی ساختاری در مبار که؛ حرکت به سمت هلدینگ‌های تخصصی

مدیرعامل گروه فولاد مبار که با تأکید بر تغییر اساسی در مدل مدیریت شرکت‌های زیر مجموعه تصریح کرد: تعدد بالای شرکت‌های تابعه، انرژی مدیریتی زیادی از ما می‌گرفت. به همین منظور، مدل شرکت‌داری مبار که را به سمت تشکیل گروه‌ها و هلدینگ‌های تخصصی تغییر دادیم. در گام نخست، هلدینگ معدنی را متمرکز چالک کردیم. در گام‌های بعدی، گروه مالی فولاد مبار که، اشکل دادیم و اکنون به سمت ساماندهی بخش بازرگانی و ایجاد هلدینگ آب و انرژی حرکت می‌کنیم تا ساختاری به مراتب بهتر و تر، هماهنگ‌تر و تخصصی‌تر در زنجیره ارزش گروه داشته باشیم.

رکورد شکنی سود با خلق درآمدهای جدید و مهندسی ضایعات

وی با یادآوری پیش‌بینی‌های نگران‌کننده ابتدای سال ۱۴۰۴ اظهار داشت: در آغاز سال، با توجه به نرخ‌گذاری‌های دستوری و محدودیت‌های شدید انرژی، پیش‌بینی کارشناسان این بود که سود شرکت محال است از ۵۰۰ هزار تن به‌سود عبور کند. این یک زنگ خطر جدی برای ما بود. بلافاصله بودجه را بازنگری کردیم و با تشکیل کارگروهی ویژه، مأموریت یافتیم تا راه‌های جدید درآمدی و کاهش هزینه‌ها را شناسایی کنیم. با تغییر تکنولوژی مصرف و بهینه‌سازی فرآیندهای تولید، موفق شدیم بدون کاهش حجم تولید، حدود ۳۵۰ هزار تن به‌سود جاری تولید را کاهش دهیم.

همچنین از محل فروش ضایعات انباشته‌شده سالیان گذشته و بازایافت سرباره‌ها، نزدیک به ۱۰۰ هزار تن به‌سود جدید برای شرکت خلق کردیم که در مجموع انرژی ۱۳ همتی بر بهبود سودآوری شرکت گذاشت. **کاهش هزینه ۸۰۰ میلیاردی در ماه نخست با هوش مصنوعی و داده‌کاوی** زرندی، تمرکز بر فناوری‌های نوین را کلید کنترل هزینه‌های انرژی دانست و افزود: امروز اصلی‌ترین هزینه تولید ما تعرفه‌های انرژی است. برای مهار این هزینه‌ها، سال گذشته پروژه‌های هوشمند داده‌کاوی را کلید زدیم. تنها در ماه نخست اجرای این پروژه و با رصد هوشمند مصارف بخش‌های مختلف، توانستیم ۸۰۰ میلیارد تومان از هزینه‌های غیر ضروری انرژی را کاهش دهیم. این مسیر علمی